

vlada nič ne dela, da narodna skupščina ne more delati, ker jo ravno ta vlada najbolj ovira.

Zoper lenuharsko vlado. Naša sedanja vlada je vlada brezdelja. Ničesar ne pripravlja za seje narodne skupščine. Vse protivladne stranke to brezdelnost vladi očitajo in pripravljajo oster nastop proti njej.

Oblastne volitve bi se naj izvršile po vseh oblasteh ali področjih velikih županstev. Naša vlada sicer govori, da bo to kmalu izvršila, a pri nas »ima vremena«.

SLS in njeni poslanci za Slovenijo. Slovenijo je zadela huda gospodarska nesreča vsled velikanskih poplav. Naši poslanci so si ponesrečene kraje ogledali, nato pa v Beogradu posredovali, da naj vlada takoj posreduje. Poslanci Pušenjak, Sušnik, Sernec so nastopili v narodni skupščini s posebnimi govori, katerim so morali tudi politični nasprotniki pritruditi. Vlada pa seveda se ni izkazala naklonjena Sloveniji in je prav malenkostno pomoč izkazala. — Za železničarje, katerim bi vlada kmalu storila novo krivico, ki bi zadela ravno Slovence, se je naš posl. klub zelo odločno postavil. Poslanec Žebot je v ostrem govoru izpodbijal vladno namero. Da se more našim železničarjem že enkrat urediti njihov služben položaj, so naši poslanci glasovali za 100 milijonski kredit.

Kaj pa Pašič in Radič? Ta dva moža sta danes največja nadloga v naši državi. Drug drugega izpodbijata, drug zoper drugega rovarita, se zopet poljubujeta, a drugi dan drug proti drugemu kujeta vse mogoče nasprotujoče si načrte. In vsled igre teh dveh stoji vsa politika, stoji vse delo za gospodarsko rešitev naše države.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Italiji so menda blazni. Zgodilo se je zopet, da je nekdo streljal na Mussolinija. Baj je zadel, a ne rani. Pašisti so planili na nekega 15letnega fanta in ga na mestu pobili do mrtvega. Pozneje se je izpričalo, da je bil ta fant — nedolžen! Prišlo je še kaj več na dan. Napad je bil najbrž nalašč uprizorjen, da je mogel Mussolini zopet postati še večji gospod v Italiji. Zdaj je namreč ostavil notranjega ministra in bo sam tudi to vodil. Zdaj je torej že sedemkrat minister. Domišlja si, da bo še enkrat kot kak Napoleon, da bo vsa Evropa pred njim na kolenih, zato je rekel: »Zaničujejo nas, a boljijo se nas Evropejci!« — Slovenci so seveda zavoljo tega napada in pa, ker je nekdo v St. Petru na Krasu vrgel bombo v vojaški magazin, morali veliko prestat. V Gorici so v noči nato napadli naše gospodarske in prosvetne domove, jih uničevali, zažigali in ljudem grozili. Škoda, ki so jo povzročili, je uprav ogromna. Ali mislijo Italijani, da bo njihov greben zares edini gospod? Tu se pač motijo in se bodo uračunali.

Avstriji se pozna, da jo zopet vodi močna in prevdar na roka prelata dr. Seipia. Vse razne grožnje, ki so že napovedovale pevat in nemire, so izginile. Še politični nasprotniki priznavajo, da je pač »klerikalna« vlada še najboljša.

Rudarska stavka na Angleškem se končno bliža svojemu koncu. Vlada je z ozirom na veliko škodo, ki zadeva celo državo, končno prisilila na primerno rešitev tega važnega vprašanja, ki je že ogrožalo miren razvoj Angleške.

Rusija koraka vedno hitreje v mirne razmer in se približuje Evropi. Začela je opuščati agitacijo za svetovno revolucijo, pač pa hoče stopiti v stik z evropskimi državami, da z njimi sodeluje na zboljšanju po svetovni vojni oslabele Evrope. Slovani bomo v urejeni Rusiji dobili pomoč, da bomo z njo in po njej imeli besedo v Evropi, ki je ne bo mogoče preslišati.

Kaj je novega?

Krvav dogodek pri Sv. Barbari v Slov. gor. V soboto, dne 6. t. m. zvečer so obrezovali pri posestniku M. Živku repo. Razen domačih je prišlo pomagat par bližnjih fantov, ki pa so bili precej vinjeni. Okrog 10. ure so končali z delom ter se po kratki južini nič hudega sluteč razšli. Kmalu po odhodu se je slišalo iz nočne teme klic na korajžo in več strelav. Gospodar je hitel iz hiše pogledat, kaj se godi, v tem mu je pa že prišel nasproti 19letni mladenci Karl Damiš ves krvav. Opetel se je v hišo ter obtežal brez glasu v luži krvi. Za njim je prihitel Dominik Zorenčič, posestniški sin iz Male Zimice. Povedal je, da je on zabodel Damiša. Sam je izprva skušal ustaviti kri, ki je vrela ranjencu iz strašne rane na prsih, nato pa je odšel sam se javiti orožnikom. Damiša so še živega odnesli na njegov dom, ki je v bližini. Živel je še toliko časa, da ga je

duhovnik mazilil s sv. oljem, kmalu nato pa je izdihnil vsled izgube krvi. Vzroki umora še niso pojasnjeni. Gotovo igra v tej tragediji glavno vlogo nesrečni alkohol.

Zopet požar pri Sv. Lovrencu na Drav. polju. V soboto pred Vsemi svetniki zvečer je zopet nastal požar v vasi Sv. Lovrenc ter je zgorelo kmetičevdovi Pulko vse razen hišnega zidovja in malo vstran stoječih svinjakov. Velika sreča je bila, da je veter vleknil od hiš proč in da se je kmalu vtil dež, kajti sicer bi lahko čeli del vasi blizu cerkve postal žrtev plamenov. Kako je ogenj nastal, nihče ne ve. Letos je naša fara od ognja in povodnji že dosti prešla.

Drzen vlom. Savinjska dolina je bila zadnja leta še kolikor toliko brez večjih tatvin ter ropov. V noči od sobote na nedeljo je bil izvršen drzen vlom v blagajno trgovca g. Tirška na Polzeli. Na predrzen in rafiniran način izveden vlom, mojstrsko prevrtna blagajna, vsi ti znaki kažejo, da so bili na delu dobro izšolani vlomilci. Trgovina g. Tirška je skoro sredi vasi, na najbolj prometnem kraju. Uzmovčiji so izvili z močnim drogrom z glavne ceste omrežje na skladiščnem oknu in od tamkaj so udrli v trgovino, iz trgovine v pisarno, kjer je bila »Wertheim«-blagajna. Blagajno so navrtali ter razrezali in so nato pobrali iz nje poleg raznih dragocenosti nad 50.000 dinarjev gotovine. Ko so opravili svoj posel, so se še pokrepčali s sirom ter likerjem in nato so jo odkurili skozi okno, skozi katero so prišli. Vlomilci so bili strokovnjaki za blagajne in denar, ker so pustili ostalo blago popolnoma nedotaknjeno. Domačini so videli par dni pred vlomom se potikati par sumljivih tujcev po okolici.

Ogenj. Pogoreli so svinjaki gospoda Franca Stormana na Bregu pri Polzeli. Ogenj je zanelila najbrž iskra iz lokomotive. Vsled močnega vetra je bila v nevarnosti cela vas, vendar se je posrečilo ogenj omejiti. Posebna hvala gre domači požarni brambli, katera je bila v najkrajšem času na mestu. Njegov glavna zasluga, da se je otele še ostalo gospodarsko poslopje ter s tem tudi cela vas. Takoj za domačo je prispela brigadna iz Zadkove vasi, katera si je pridobila istotako dosti zaslug pri gašenju.

Velik požar v Rigoncih. V noči od petka na soboto, dne 30. oktobra, je nastal v vasi Rigonce, župnija Dobova, strahovit požar, ki je upepelil šestim posestnikom vse imetje. Devet gasilnih društev iz bližnje in daljne okolice je gasilo, toda deloma brez uspeha, ker je ravno to noč divjal izredno hud vihar. Žrtev požara, ki je nastal najbrž vsled iskre iz železniške lokomotive, je postala komaj 28-letna posestnikova žena Marija Cirnski, ki je hotela iz goreče hiše rešiti, kar bi se še dalo, a se je zrušilo nanjo goreče tramovje. Potegnili so jo sicer takoj izpod razvalin, toda opekline so bile tako hude, da jim je podlegla v bolnici v Brezicah, kamor so jo takoj po strašni nesreči pripeljali.

Nova roparska družba na Hrvaškem. V vasi Novoselec-Križ pri Ivaničgradu sta se v zadnjih dneh izvršila dva strašna roparska zločina, pri katerih je nastopila ena ter ista roparska družba. Sredi minulega tedna so udrli v neko tamkajšnjo kmetisko hišo maskirani roparji, umorili gospodarja in gospodinjjo in nato oplenili hišo. Dne 5. t. m. zvečer so pa isti maskirani roparji udrli v upravno poslopje parne žage Hrvaške eskomptne banke, ustrelili uradnika Štefančiča, upravitelja Ježiča in drugega uradnika Matijo Svetličiča pa smrtno nevarno rani. Nato so vse tri ropali dragocenosti in gotovine ter vlomili v blagajno, iz katere so odnesli 10.000 dinarjev. Težko so rani tudi kuharico. Napadeni, ki so bili zbrani ravno pri večerji, so se zprva krepko branili in se je vnel boj na življenje in smrt. Ker so bili roparji oboroženi, napadeni pa ne, so leti seveda podlegli. Ljudje v vasi so slišali divje streljanje, a si ni nihče upal blizu; na orožniški postaji sta bila samo dva orožnika doma. Tako so roparji lahko nemoteno izvršili svoje krvavo delo in s plenom pobegnili. Sumijo, da so roparji domačini.

Mučeniki. Niso še izginili kristjani, ki so pripravljeni, za svojo vero preiti kri. Mehika, kjer brezverski framašoni vršijo krvavo nasilje nad katoličani, daje dnevno dokaz, da imamo tudi v moderni dobi mučenike, ki s svojo požrtvovalnostjo in pogumom ne zaostajajo za prvimi mučeniki-kristjani. En primer: 70letni trgovec v mestu Puebla Jose Garcia Farlan, zvest in navdušen katoličan, je napravil v svoji izložbi napis: »Viva Cristo Rey« (Naj živi Kristus-Kralj). Dva mehikanska generala Amaya in Sanchez sta se peljala v avtomobilu mimo izložbe in videla napis. Avto se je na povelje ustavil in generala sta poslala v trgovino slugo z naročilom, naj trgovec napis takoj odstrani. Trgovec je odgovoril, naj se gospoda generala sama potrudita k njemu, če hočeta od njega kaj imeti. Generala sta nato vstopila ter ponovila svojo zahtevo, katero

finega sukna), licitacija Martinove gosi. Sodeluje polnoštevilni tambaraški zbor od Sv. Benedikta. Vsi prijatelji poštene zabave vljudno vabljeni. Začetek točno ob 3. uri popoldne.

Sv. Anton v Slov. goricah. Ker je dne 24. oktobra vreme zdržalo, priredi Kat. bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. goricah svojo igro »Junaške Blejke« zanesljivo v nedeljo, dne 21. nov. in sicer pod streho društvene opekarne. H koncu bo srečolov, čigar glavni dobitke, štrjak živega apna, bo nosil številko 81. Za razsvetljavo prostora bo poskrbljeno. K obilni udeležbi vabijo — igralke.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V nedeljo, dne 21. novembra vprizori tukajšnji orlovski odsek skupno z orliškim krožkom zanimivo Finžgarjevo dramo v treh dejanjih »Veriga«. Vsi prijatelji poštenega razvedrila, vabljeni! Bog živi!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo bode napovedano igro »Črnošolec« iz raznih vzrokov preložilo na 21. november. Takrat pa se bo igrala pri vsakem vremenu, in sicer v Pergerjevi uli. Ker je ta prireditev zadnja v tem letu, se je prav gotovo vsi udeležite!

Prosvetno društvo v Ljutomeru vabi vso cenjeno občinstvo na uprizoritev žaloigre »Mlinar in njegova hči«, ki se vrši 21. in 23. novembra v Katoliškem domu.

Mala Nedelja. Potovalni kino Ferdo Kosi priredi v nedeljo, dne 14. novembra v Društvenem domu pri Mali Nedelji velik cirkuški film »Med plameni in zvermi«. Prva predstava takoj po večerici, točno ob 3. uri. Zadnje predstave točno ob pol 7. uri zvečer. Ker je to zadnja letošnja predstava, vabi vse od blizu in daleč k obilni udeležbi vodstvo kina.

Ljudski oder Središče uprizori v nedeljo, dne 21. t. m., ob pol 7. uri zvečer v Društveni dvorani ljudsko igro v petih dejanjih: »Številke gospe Rožmarinke«.

pa je trgovec zopet odločno odbil. Nato je potegnil general Amaya samokres ter ga nameril na trgovca. V obrambi življenja je trgovec zgrabil za kozarec ter ga vrgel generalu v obraz. Amaya je nato ustrelil, toda v naglici je izgrešil trgovca, zadel pa je svojega kolego Sancheza ter ga rani. Trgovec Farlan se je med tem vrgel na Amayo ter mu iztrgal iz rok samokres. V tem trenutku so vstopili vojak in ko so videli v Farlanovi roki samokres, so ga takoj prišli in odpeljali v ječo. Farlan je šel brez sodbe na morišče ter bil še v isti noči ustreljen. Njegovo truplo so našli daleč izven mesta, vse preročeno s krogli in razmesarjeno z kolesi avtomobila. — Slučaj Farlan ni osamljen. Na tisoče kristjanov je še radi manjšega vzroka plačalo svoje katoliško prepričanje z življenjem. Potem pa še pravijo brezverci, da vera nazaduje!

Za Dijaško kuhinjo v Ptuju se je nabralo na gostiji Lucij-Vrbancih v Vodrančah pri Središču 142 Din. Najlepša hvala!

Pažnja igralcem drž. razredne loterije! Opozarjamo svoje cenjene čitatelce na današnjo prilogo najprej prodajalne srečk drž. razredne loterije L. Z. Konjović v Beogradu.

Koledarček naše Kmetске zveze je najbolj priročen žepni koledar. Izšel je z bogato vsebino in v močni vezavi. Poleg običajne koledarske vsebine je daljša vrsta strokovnih članov iz kmetijstva. Zelo primeren je članec o vojaški dolžnosti, kjer najde vsakdo glavna določila vojnega zakona. Koledarju je priloženih 48 strani zelo dobrega papirja za razne zapiske. Naroča se na naslov: Jugoslovanska kmetška zveza, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani ali Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Mariboru, Aleksandrova cesta 6. Prijatelje kmetškega stanu prosimo, naj povsod opozore na ta koledar.

Izrebane številke gasilnega društva v Kozjem. Dne 7. novembra so bile izrebane za loterijo prostovoljnega gasilnega društva v Kozjem naslednje številke (številke vlečeno zaporedoma): 2916 1189 1780 15424 5419 20104 10030 18055 21099 17689 27775 22378 20726 29523 6290 9854 22586 19281 6463 14751 17571 19048 22586 14604 12455 7818 9963 5168 22618 24676 13947 29131 28240 2895 19552 29640 15536 10793 12530 21443 7030 7521 10997 19250 29312 19669 13678 20198 28919 29508. Dobitki se dvignejo v teku 14 dni pri gasilnem društvu v Kozjem. Kdor vpraša za pojasnila, naj naveden natančen naslov. Gasilno društvo v Kozjem.

Pisma iz domačih krajev.

Libeliče. Občinske volitve. V nedeljo, 31. oktobra so bile v Libeličah občinske volitve, za katere je bilo veliko zanimanja. Kljub veliki agitaciji za učiteljevo demokratsko delavsko listo, bi bila skoraj popolnoma propadla, ker je ljudstvo pač raje volilo kandidate obeh list SLS, kakor pa učiteljeve demokrate in radikale. Izid volitev je bil, da sta obe listi SLS dobili 8 odborikov, dočim je dobila demokratska komaj enega.

Sv. Peter pri Mariboru. Sodeč po delovanju naših društev, predvsem bralnega društva, bi si res lahko mislili, da spimo. No, oni siloviti vihar od 29. na 30. oktober nas je nemilo tresnil v grdo vsakdanjost. Ocenjevali smo škodo, ki jo je povzročila burja na strehah, na drevju in vzhovih. Gospodje, ki nam davke predpisujejo, so brali o teh nezdah v časopisih, ter si bržčas mislili: nam neurje ne more do živga. Hajd na delo! Menda so mnenja, da se dajo tudi jalove krave molsti. — Vinska letina je bila tudi pri nas slaba, da bolj nemogoče. Nekaj več je bilo sadja. Škoda, da se naši posestniki tako malo pečajo s sadjarstvom. Marljivost in spretnost bi jim zelo koristila. To vidimo na primer pri g. Knuplež Matiji, žetlarju v Trčevi, ki je na malem prostoru vzgojil sadje, da bi se lahko postavil ž njim na vsaki razstavi. Vesela novica pa je, da imamo nove zvonove. Težko smo jih pričakovali. Od same nestrpnosti smo se celo skregali — za prazen nič. V četrtek, 28. oktobra so nam jih pripeljali: večjega Vračkova fanta, manjša dva Rokvčev Marka. Dekleta so okrasila oba vozova zelo okusno; voz z velikim zvonom je bil posebno nežno opleten, manjša zvonova pa sta se kakor fanta postavljala s šopki in travkovi. Vsa čast vrlim mladencam! Drhteli smo ko sta se približala vozova cerkvi. Škoda, da so bila kolesa tako blatna; vzrok so temu naše ceste. Stoj! Kaj boš grajal naše lepe ceste! — Torej ceste niso krive umazanih koles, temveč le blato. Preljub blatu! Izgini samo nekam, drugače se bomo zadržili v tebi v veselje tistih, ki jim blato nič ne gre. Torej nove zvonove imamo. Prav lepo pojejo, le četrtega zvona še manjka. Treba bo nabrati denar tudi za tega, da nam ne bodo gotovo Marjetčanke očitale siromastva. Ker mislimo na zvonove in še marsikaj, se s postavitvijo Društvenega doma ne moremo tako pečati, kakor bi se radi. Pa bomo pozneje bolj pridni. Toliko za danes. Pa brez zamere!

Vurberg. (Rusom v zadoščenju). V »Slov. Gospodarju« z dne 14. oktobra t. l. se v dopisu »Rop pri belem dnevu« iz Dolgoš dolžijo vurberški Rusi, da so tam ropali nekega Kompana. Ruse v sanatoriju zelo boli, da jih ima dotični dopisnik za tolovaje. Drugič naj nikogar ne pita s takimi priimki, dokler ne dokaže, da je kdo res tolovaj. Rusi v sanatoriju še nikdar niso storili komu kaj žalega, pač pa ruski zdravniki mnogo dobrega, pa tudi se še niso nikdar potikali krog Kompanove hiše. Vzamite na znanje: Tu je sanatorij za bolne ruske emigrante, med njimi so osebe večinoma z višjo izobrazbo. Vsi ti se morajo ravnati po natančnih določilih zdravnika. Ob solčnih dneh so veliko na prostem v nalašč zato pripravljani uti, na sprehod smejo le kratek čas z dovoljenjem zdravnika. Uslužbenci sanatorija so pa skoraj sami Slovenci, ki imajo veliko dela v sanatoriju in se ne utegnejo potepati ob Dravi, še manj pa, da bi hodili ropat h Kompanu. Je že tako, da ni nihče vesel, če ga kdo s tolovajem nažene. Seveda boli tudi naše slovanske brate, da jih eden brez najmanjšega povoda tako grdo napade. Zato vas prosimo, gospod urednik, da zaneprej ne sprejemate za naše ruske brate tako obrekljivih dopisov.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Hiša dijaškega semenišča, v kateri je pošta in mežnarija, pa je bila dozdaj tudi že nekaj društveni in zadržni dom, je po dolgih pogajanjih prešla v last cerkve ter solast občine, posojilnice in mlekarске zadruge. Vsi pametni domačini so s to rešitvijo zadeve zadovoljni; a nek »uvičevni« dopisnik prodaja v »Domovini« na cente in vatle svojo »naprednost«, ki seveda brez laži izhajati ne more: Trdi, kako je s tem občina oškodovana, ko bi vendar občina morala še enkrat toliko plačati (in pa takoj!), ako bi gradila novo mežnarijo, dočim sedaj prevzeto breme odplačuje v 10 letih; da mora občina plačati nad polovico cele kupnine, ko v resnici niti tretjine ne; blebete, da občina kupuje hišo župniku, da so šele »naprednjaki« naučili zarukane klerikalce pametnega občinskega gospodarstva itd. Temu naprednjastvu, ki že dolga leta ne ve, ali naj se izroči Puciju ali SDS ali Radiču, ampak zna samo in edino zabavljati zoper klerikalizem, se že krave po naših gmajnah smeji; kako začudene so pa šele žabe in urhi v nekaterih potokih ali mlakah, kadar katera takšna »naprednost« v noči uri zaide s ceste med nje... Ali se razumemo?

Sv. Marjeta niže Ptuja. Zadnja naša prireditev je prav dobro izpadla. Po blagoslovitvi je mil. g. prelat dr. Tomažič v krasnih besedah razložil pomen Društvenih domov in vzpodbujal k vztrajnemu, odločnemu delovanju naših katoliških organizacij. Lepa

Naša društva.

Prosvetna zveza v Mariboru. Proslava 20letnice Prosvetne zveze v Mariboru in XVI. redni letni občini zbor. Da damo obračun o delu enega leta in postavimo načrt za prihodnje leto, obenem pa, da se ozremo nazaj na dobo 20letnega prosvetnega dela, smo združili proslavo 20letnice, kar obstoja Prosvetna zveza v Mariboru, z rednim občnim zborom, ki se vrši dne 29. t. m. v Mariboru. Sporred slavnosti in občnega zbora priobčimo prihodnjič. Danes samo še prosimo naša društva sledeče: Nekatera društva še niso poslala izpolnjenih pregledniških pol. Nujno prosimo, da to čimprej storijo, ker moramo za občni zbor pripraviti pregled vsega delovanja. Društvom v okrajih: Celje, Mozirje, Konjice, St. Lenart, Ljutomer, Ormož, Ptuj, Slov. Bistrica, Šoštanj, Braslovce, Prekmurje, smo še le pretekli teden razposlali pregledniške pole, ker je v teh društvi odpadla revizija, kakor je bila napovedana. Prosimo vljudno, da nam ta društva to oprostite, pa nam poslane pregledniške pole čimprej vrnejo. Nujno moramo vse pole imeti vsaj do 15. novembra nazaj! Podobno je s članarino, dasi pohvalno omenjamo zavednost večine društev, ki so članarino že poravnala.

Katoliško prosvetno društvo pri Sv. Ani v Slov. goricah priredi v nedeljo, dne 14. t. m. prireditev s sledečim sporedom: Odkritje spominske plošče ustanovitelju Društvenega doma, narodna igra »Domen«, srečolov (500 dobitkov, dragoceni, prvi 2 in pol m